

Seminární práce PSYn4550

Vyberte si jednoho ze tří dále uvedených klientů a popište hypotetický průběh terapie s dítětem. K dispozici máte informace z úvodního setkání se zákonnými zástupci a také první reakce dítěte po příchodu k Vám do pracovny.

Zaměřte se na:

- úvodní setkání, přístup ke klientovi, navození kontaktu a formulaci zakázky (je-li to možné)
- formulaci hypotéz o klientovi
- možnosti průběhu terapie
- využívání technik (vždy s uvedením adekvátního kontextu)
- sebereflexi vlastního prožívání klientova tématu a osobnosti

Formální podmínky:

- využití nejméně tří odborných zdrojů – jedné knihy a dvou studií
- využití, zdůvodnění a teoretické ukotvení nejméně dvou technik

Rozsah práce: 5 až 8 normostran

Hodnocení: 10 (minimum) až 20 bodů

Termín odevzdání: 27.5.2024

Honza (8)

Zdravotní anamnéza:

Zvýšená nemocnost (běžná onemocnění), alergie

Školní anamnéza:

Nástup do MŠ ve 3 letech, adaptace bez obtíží, nástup do ZŠ v řádném termínu, také bez obtíží s adaptací, v kolektivu je oblíbený

Rodinná anamnéza:

Rodina úplná, Honza je jedináček

Téma:

Honzíkova úzkostnost, spánek o samotě ve svém pokoji

Informace z úvodní konzultace s matkou

Honzík nedokáže spát ve svém pokojíčku a celkově se mámě jeví velmi nesamostatně. Neustále potřebuje ujišťovat o přítomnosti rodičů, např. v situaci, kdy odjíždí, má často otázky „kdy přijдете?“. Stává se, že rodiče tuto domluvu nedodrží a pak nastupuje úzkostná reakce. Usíná s rodiči, před časem zkoušeli, že by spal ve svém pokoji, ale vždy v noci přišel. Při činnosti často vyžaduje pozornost rodičů.

- Z dalšího rozhovoru si ověříte, že nedošlo k žádné „tragické události“, která by mu takové chování spustila. Je takový už od mala.
- Matka v rozhovoru také působí ochranně (vysuzujete z jejího projevu) a připouští, že sama je úzkostnější, otec je často mimo domov pracovní. Říká, že delší dobu bez Honzíka se jí samotné po něm stýská a má o něj obavy, zda je v pořádku. Také, i když chce věci nechávat na Honzíkovi, je velmi nervózní, když si např. má Honzík stěžuje, že se mu ve škole někdo posmíval.
- Matka je mu většinou k dispozici, pokud si o pozornost řekne a tráví spolu často čas. Otec je také většinou k dispozici, ačkoli to není moc často (viz. otcovo pracovní vytížení). Zažívají si samozřejmě i chvíle, kdy je Honzíkova přítomnost nebo potřeba pozornosti obtěžuje, ale Honzík si v takových chvílích dokáže i hrát sám a není příliš naléhavý.
- V konkrétní situaci, kdy si Honzík stěžoval na posměch ve škole, reagovala „aby si toho nevěšmal“.
- Běžné úkoly Honzík zvládá samostatně bez obtíží. Umí si sám nachystat aktovku, obléct se, uklidit si.
- Hodně pozornosti ale vyžaduje při dělení domácích úkolů, kdy často chce asistenci ať už v průběhu nebo pro kontrolu (přitom to není tak, že by učivo neuměl)
- Táta je pracovní vytížený a často bývá pryč celý den, místy i přes noc.
- Častější nemocnost byla tématem od nástupu do MŠ. Nešlo o takovou míru nemocnosti, aby to někdy museli řešit z hlediska neomluvených hodin (ve škole), ale je pravda, že když vedle Honzíka někdo „zakašle“, je pravděpodobné, že to chytne také
- Honzík je běžné aktivní dítě. Chodí do kroužku programování a do florbalu. Ve škole má také kamarády, ačkoli jsou tam i děti, které se mu posmívají.
- Přespávání nezvládá ani u prarodičů, několikrát zkoušeli, ale Honzík vždy nakonec potřeboval jet domů a nebo aby za ním maminka přijela.
- Co se atmosféry doma týká, otec i máma mají na mnoho věcí rozdílné pohledy. Občas se hádají, některé konflikty nedokáží vyřešit tak, a proto je „neřeší“. Rozhod nezvažovali, ale pravdou je, že v emocích si občas říkají jako „proč se mnou teda jsi.“

Prvokontakt

Honzík je na první dojem přátelský a komunikativní kluk. Také se zdá, že je obeznámen se zakázkou rodičů, protože jedna z prvních věcí, kterou se od něj dozvíte, je „Ve svém pokojíčku spát nebudu, bojím se tam.“ Na úvodní otázky reaguje ochotně a rád vypráví o sobě, svých koníčcích a škole. Bude pravděpodobně také nakloněn jakýmkoli aktivitám, které mu nabídnete.

Sam (5)

Zdravotní anamnéza:

Bez obtíží

Školní anamnéza:

Nástup do MŠ ve 2 letech, složitá adaptace, konflikty s ostatními dětmi

Rodinná anamnéza:

Rodiče rozvedeni od 2 let věku Sama, Sam je ve střídavé péči, otec má novou rodinu a žije s ní, z otcovy strany má Sam mladší nevlastní sestru (3)

Téma:

Od období zhruba 2 let agresivní chování ve školce a doma

Informace z úvodní konzultace s matkou

Samík je velmi aktivní kluk, dle diagnostiky v PPP s prvky hyperaktivity. Má obtíž s fungováním v MŠ a doma – zvládání negativních emocí. Často vybuchuje a v takových chvílích fyzicky ubližuje okolí.

- Z dalších vlastností: Má také potřebu dokazovat jak „je šikovný“, když se mu něco daří
- Aktuálně dochází na logopedii pro vícečetné vady řeči (špatná výslovnost hlásek, rychlá mluva)
- Samíka štve, pokud mu jiné děti nerozumí a vzteká se v situacích komunikace a pokud prohrává v soutěžích.
- Vůči dospělým fyzicky agresivní není.
- Samík je střídavě jeden týden u otce, jeden u matky, drží si jakousi pravidelnost, ale konkrétní časové plány (např. čas předání) se často mění
- Komunikace s rodiči probíhá ohledně základních informací a potřeb. Podle sdělení matky víte, že z její zkušenosti je Sam vždy trochu „rozhozený“, když se od otce vrátí, jak je to naopak nevíte
Na společnou konzultaci Samův otec nebyl ochoten přijít z uvážení matky plně. Je překážkou je spíš jejich vzájemný vztah. I při úvodní konzultaci matka na otce několikrát stočí řeč ve smyslu „jak to dělá jinak, než ona“ a implicitně tušíte, že jejich vztah je neuzavřený.
- Ještě v době, kdy spolu žili, tak to bylo často „divoké“. Když se otec odstěhoval, docela se matce ulevilo a komunikace se trochu pročistila. O syna se starala hlavně máma, otec se také zapojoval, ale jiné výchovné přístupy bylo právě i toto často tématem sporu.
- Co se agresivních projevů týká je Samík zlů“ primárně na vrstevníky. Sam se fyzicky hrání a napadá druhé ve chvíli, kdy mu např. chtějí vzít hračku, se kterou si hraje, nebo mu vstoupí do prostoru. Aktivně agresivní (ve smyslu, že by za někým chodil, vyvolával hádky a rvačky) není.
- Reakce na Samovu agresivitu: Matka a otec se v přístupu trochu liší. Otec je striktní na Samíkovo slovní vyjadřování a když už to přežene, dá mu „výchovnou na zadek“. Matka jeho agresivní výlevy řeší tím, na ně nereaguje, když už je to moc, tak ho silně okřikne.
- Ve školce ho při agresivním chování „posílají pryč“ (izolují ho)
- Jak tráví čas u matky a u otce? Hodně různé. Když je Sam u otce, otec chodí do práce míň, aby byl víc času doma. Snaží se spolu podnikat různé aktivity (např. chodí na ryby), ale Samík si taky hraje sám nebo s nevlastní sestrou (s partnerkou otce moc ne). S mámou jsou spolu většinou po školce doma, hrají si spolu hry, koukají na pohádky, obecně s ním máma tráví víc času. Sam si jinak rád hraje se stavebnicí, s autíčky, s figurkami rytířů a draků, na válku, různé rolové hry (na policajty a zloděje).

Prvokontakt

Samík jde ihned do explorace pracovny. Zajímá ho veškeré vybavení, které v pracovně máte, spontánně si je prohlíží, bere a hraje si s ním. Činnosti střídá. Komunikuje o situaci tady a teď, popisuje, co s hračkami zrovna dělá. Spontánně Vás také zve do zapojení ke hře a sděluje Vám vaši roli. Na Vaše otázky nebo pobídky k činnostem buď neodpovídá, nebo odpoví stručně a pozornost stočí jinam (k hračkám vlastní volby).

Eva (10)

Zdravotní anamnéza:

Žádné závažnější nemoci ani úrazy

Školní anamnéza:

Adaptace v MŠ bez pozvolnější, nástup ZŠ v řádném termínu, adaptace v ZŠ také pozvolnější, nyní má pár kamarádů, ale spíš je „šedá myška“. Má IVP a s plněním školních povinností obecně nemá problém (viz. níže).

Rodina:

Úplná, mladší bratr (5)

Téma:

Psychosomatické bolesti hlavy

Úvodní konzultace s oběma rodiči

Rodiče popisují Evu jako velmi citlivou (užívají slovo „přecitlivělou“). V poslední době také trpí častými bolestmi hlavy, které na první pohled nemají žádnou fyziologickou příčinu.

- Velmi citlivě vnímá emoce a prožívá je v nadstandartní míře.
- Trápí ji celospolečenské problémy, globální oteplování, do té míry, že se třeba lítostí rozpláče, když nad tím hodně přemýšlí. O Covidové nákaze si hodně zjišťovala a hodně striktně dodržovala opatření nejen kvůli nákaze sebe, ale aby nenakazila ani ostatní a nákazu nešířila. Kvůli válce v začátku několik nocí nemohla spát.
- Je také velmi nápomocná a empatická k jiným lidem. Nápomocnost se projevuje např. její ochotou, pokud po ní rodiče něco chtějí, udělá to většinou bez protestů. Sama pomáhá v domácnosti, ptá se, co rodiče potřebují.
- Nemá ráda tělesný dotek, vadí jí hlasité zvuky.
- V PPP je diagnostikována jako mimořádně nadaná, ve škole má Individuální vzdělávací plán. Má ráda svůj systém a velmi prožívá, pokud nedostane nejlepší známku.
- Vždy byla spíš uzavřenější a se svým prožíváním se nikdy moc nesevřovala, v posledním roce ale ještě víc a víc „řeší věci sama“, bývá zamklá, posmutnělá, nechce mluvit o tom, proč.
- V době covidu se hodně bála nákazy. Aktuálně hodně řeší válku.
- Rodinná atmosféra je podle sdělení rodičů klidná, rodiče se spolu „pohádali dvakrát za život“, konflikty řeší racionálně.
- Jak spolu komunikují? Eva může říct, co potřebuje. Ale rodiče sami o emocích moc nemluví, ani mezi sebou. Jsou svým založením praktičtí. Když Eva nějaký problém přinese, společně hledají jeho řešení.

Prvokontakt

Eva působí na první pohled klidně, vyrovnaně. Ve svých emocích se orientuje, rozumí, dokáže popsat, že se např. z událostí kolem války na Ukrajině cítí smutně a má úzkost. Je s Vámi v dobrém kontaktu. Ráda vypráví o tom, co ji zajímá (matematika, biologie). Projevuje zájem o pískoviště i jiné pomůcky, doptává se, prohlíží si je.